

Enhed, der er Statslivets Hovedbetingelse i en monarkisk Stat. Hvorfor kaldes Landet nu et Kongerige og ikke et Monarchi? Fordi det kun er denne Enhedsstat, der har Berettigelsen til at leve med een Repræsentation ligeoverfor een Konge. Det er Spørgsmaalet, der ligger for, og som man ikke skal flyde for hurtigt tilside. Lad Lovforslaget gaae sin Gang! Undersøg underhaanden, om Staten er bedst tjent med enten at faae et Forsfatningsforslag tvunget igjennem, som ikke er bedre, end at dets Venner sige, at det ikke er modent overveiet, og at det ikke er kommet tilstede ved Værduelighed, eller med at dette Forslag roligt kommer til Behandling her, og hvilket andet Sted man vil, thi det er ikke det, der haster. Hvad der haster, er, at Regjeringen og Repræsentationen med Hensyn til de Gjenstande, der berøre alle Enkeltens og hele Landets Vel, blive en Enhed. Spørgsmaalet om en Simule Forsfatning mere eller mindre er ligeoverfor dette store Spørgsmaal et meget ringe. Man siger, at det ikke kan stee uden at bryde med Grundloven af 1863. Lad os da forudsætte, at denne Grundlov for Kongeriget Danmarks og Hertugdømmet Slesvigs Fællesanliggender kan have nogen lovlig Bestand, hvad den ikke har faaet af Rigsdagen, heller ikke af selve Rigsraadet, men dette er vedblevet at handle, indtil det selv er kommet til, i Forbindelse med Kongen, at give en Lov, som gaaer ud paa at forhindre, at det skal vedblive at betræde den Bane. Lad os dog, som sagt, forudsætte, at denne Lov af 1863 endnu bestaaer, saa bestaaer den gjennem denne § 19 og alene gjennem den med Hensyn til Fællesanliggender. Naar den ærede Taler her bag ved (Hall) sagde, at det er Rigsraadets Sag, i Forening med Rigsdagen, at enes om, hvorvidt disse Anliggender kunne ophøre at være fælles og kunne blive særlige, saa svarer jeg: Nei, det er ikke Rigsraadets Sag og har albrig været det. Naar den ærede Taler benægter, at det var Fællesanliggender, som gjennem Loven vare characteriserede som saadanne, der bleve overgivne til at være særlige Anliggender, saa er dette ikke rigtigt; thi Fællesanliggender vil ikke sige Anliggender, der hørte til alle Monarchiets Dele i Fælleskab — Ingen

veed det bedre end det ærede Medlem, der siden gif Løs paa at dele Fællesanliggender i saadanne, der vare fælles for Slesvig og Danmark, og saadanne, der vare fælles for alle Monarchiets Dele —, men fælles vare Anliggenderne, fordi de vare optagne i disse Landes Forsfatninger som Fællesanliggender. Naar det ærede Medlem vil undersøge Forhandlingerne i Tyvmandsrigsraadet — Protocollerne ligge her endnu —, vil han finde, at disse Sager der have været betragtede og bedømte som hørende under Fælleskabet, og det er derfor ganske rigtigt, naar det anføres, at Regjeringen har, efter min Mening med fuld Ret, ladet Sager, der engang vare optagne som Fællessager, gaae over til at blive særlige. Naar man her i det Hele har søgt at begrunde sine Paaastande paa, hvorledes Forholdet var med det Særlige og det Fælles i det Nærløb, da Forsfatningen af 2den October 1855 blev til, saa maa man vel lægge Mærke til, at saavel Forsfatningen af 1855 som Undstrækningsloven i Grunden ikke gjorde Andet end at bekræfte en Kjendsgjerning, der bestod iforveien, og Regjeringen og Loven viste heller ikke hen til disse Forsfatninger med Hensyn til Bestemmelsen af, hvad der var Fælles og Særligt, men de viste hen til, hvorledes Gjenstandene vare posterede i Finantsloven for 1853—54. Vil man altsaa nærmere spørge om, hvad der til en given Tid har været Fælles og Særligt, og om det er forandret fra Fælles til Særligt eller ikke, saa maa man see efter der. Derfor kom der en Tilfætning til den Paragraph, som nu er § 19 i Forsfatningen af 18de November 1863, og som var § 22 i Forsfatningen af 2den October 1855, men som ikke oprindeligt stod i Forordningen af 26de Juli 1854, den nemlig, at naar der opstaaer Strid imellem den fælles og den særlige Forsamling om, hvad der er Fælles, og hvad der er Særligt, afgjøres Spørgsmaalet i Geheimestatsraadet ved Kongens Beslutning, men ikke i Rigsraadet. Hvorfor gjorde man dette? Det var overordentligt vel betænkt, idet Omraadet af, hvad der var fælles og særligt, kunde føre til de største Brydninger, naar der ikke var givet noget andet Middel end selve Kampen mellem Repræsentationerne til at afgjøre Sagen. Man